

ATLAR & KENTLER | *HORSES & CITIES* | KAMİL FIRAT

H O R S E S & C I T I E S

The time was April in 1982...

I had gone to Bergama to take photographs... I remember waking to rain. Subsequently the rain stopped and I ascended to the Acropolis... this was the first time I had been to an ancient city to take pictures. A pinus pinea towering over the ruins of the theater, Dionysos, Trajan temple and the Zeus Altar...

I cannot recall whether I thought that the rain was the city weeping when it started again.

Since that day I do not remember how many times I visited the cities

from the past which are spread throughout Turkey. Actually those visits were more like accepting invitations rather than visits.

The cities were calling... Those belonging to the cities were calling... The sky hanging over the cities was calling...

The cities which consisted of places where urban ownership was experience with passion, where philosophy was talked about on the squares, theater steps, olive groves, gods were created and worshipped in temples, where knowledge was accumulated in libraries...

And most beautifully; although thousands of years have gone by, the magic of the clues of what has accumulated in the human woman is conserved in the cities which have been left to 'themselves' and is visible to 'those who want to see'. The most minuscule remainder from those days carries information and more importantly the emotions of that day...

Then one day I encountered the horse's head which is one of the few remaining objects from the Temple of Artemis in Selçuk Museum. I passed by it before but

A T L A R & K E N T L E R

Zaman, 1982 yılının Nisan ayıydı...

Fotoğraf çekmek için Bergama'ya gelmiştim... Sabah yağmurlara uyandığımı hatırlıyorum.

Sonrasında yağmurlar kesildi ve Akropole çıktım... Fotoğraf çekmek için ilk defa bir antik kente gelmiştim. Tiyatro, Dionysos, Trajan tapınağı ve Zeus Altarı'nın kalıntıları üzerinde yükselen fıstık çamı...

Yağmur tekrar başladığında, yağmurun kentin gözyaşları olduğunu düşünmüş müydüm, hatırlamıyorum.

O günden bu yana, Türkiye'nin birçok noktasına yayılmış olan geçmişin kentlerine kaç kere gittiğimi hatırlamıyorum. Aslında gitmek değil, çağrılara kulak vermektir bu.

Kentler çağırıyordu... Kentlere ait olanlar çağırıyordu... Kentlerin üzerinde asılı duran gökyüzü çağırıyordu...

O kentler ki, sokaklarında kent aidiyetlerinin tutkuyla yaşandığı, meydanlarında, tiyatro basamaklarında, zeytinliklerinde felsefe konuşulan, tapınaklarında tanrılar yaratıp tapınılan,

kütüphanelerinde bilgi biriktirilen yerlerin toplamıydı...

Ve en güzeli; aradan binlerce yıl geçmiş olmasına karşın, insanlık adına birikmiş olanlarının ipuçları, "kendilerine" terk edilmiş olan bu kentlerde "görmek isteyen gördüğü" büyüü koruyor. O günlerden artakalan en küçük parça bile, içinde bilgi ve daha da önemlisi, o günün duygusunu bugüne taşıyor...

Sonra bir gün, Selçuk Müzesi'nde yer alan ve Artemis Tapınağı'ndan artakalan birkaç

this encounter was different...

The eyes of the horse appear to have frozen over during a 'fearful' incident ...

Perhaps there is no way to define the fear that he has witnessed...

That encounter was the beginning of "Horses and Cities".

•••

A cities has existed if there is testimony to that effect, if there are witnesses. Their richness, their magnificence is mostly narrated with its buildings, its treasures. Whereas the essential richness are the memories accumulated by the city... If the memories are many, the city has a long history, if the memories are few the history of such cities might only amount to a 'moment'.

Just like people...

Those who give testimony to cities are mostly human beings yet not limited to humans.

Sometimes a cornerstone, sometimes a tree, sometimes a mountain, sometimes an insect, sometimes a cat, sometimes a dog, sometimes a horse can bear witness...

Yes... Horses.

That magnificent creature whose historical era coincides with that of man, which has an almost identical history with mankind ...

Black, brown, white, gray, piebald...

The history of the 'horse' which has transformed into flesh and

bones is to intertwined with man that it is the history of humanity.

The 'horse' is also the main witness of the civilizations established by man.

Life has allocated him the task of 'witnessing' what man has done.

Horses are sometimes depicted as huge statues engraved in marble and sometimes as small figurines; sometimes they are depicted as terracotta statuettes or on the surface of a sarcophagus in relief and sometimes are portrayed as a descriptive foreground surrounding a temple, sometimes on a coin, in an oil lamp, on a fresco or a vase and witnessed cities and people sometimes as a real skull...

Horses which have been witnessing the adventure of humanity through thousands of years have been transformed by humans into 'art'.

Descriptions of horses transport the city they belong to to the present day, in other words 'every horse, is the city it belongs to in itself'.

In a way horses are the 'holy spirits' which protect their cities ...

Horses that win wars, honor heroes who win women's hearts, win races and ensure that monumental structures are erected so that they run and of course the horse that practically pull all the weight of daily life ...

Horses are so precious to man that the 'heroes' of various

communities on the stage of history have been buried along with their horses.

When mankind talks about himself he has mostly described himself with his horse, the description of horses has been etched into the faces and bodies of the era.

Therefore, when he endeavors to narrate about the adventure of civilization, his main witnesses are the 'horse' images that remain in cities today...

The adventure of a city is in the faces, the bodies of the horses ...

•••

These lands which have destroyed/established civilizations for thousands of years and created and destroyed gods have an extraordinary richness for understanding the interaction of civilizations and the development of multilayeredness.

Many of the structured civilizations had not only remained on record in history but have found life in their own era as well as after they have disappeared within those that have come along in their aftermath.

Many of the cities which are symbols of civilizations have enriched the phenomenon we call civilization with their heritage and generated 'new' ideas in areas such as philosophy, art, science, architecture, economy and a major part of these cities have converged, perhaps through

şeyden biri olan at başı ile karşılaştım. Daha önce önünden birçok kez geçmişim, ama bu karşılaşma başkaydı...

Bakışları, tanık olduğu “koruk dolmuş” bir olay esnasında donmuştu sanki... Hiçbir ifade, onun tanık olduğu korkuyu anlatamazdı belki de...

O karşılaşma “Atlar ve Kentler”in başlangıcıydı.

•••

Bir kent, tanıklıkları, tanıkları varsa yaşamıştır. Onların zenginlikleri, ihtişamları, çoğu zaman, yapılarıyla, hazineleriyle anlatılır. Oysa ki esas zenginlik, kentin biriktirdiği anılardır...

Anıları çoksa, kentin tarihi uzundur, anıları azsa, kentlerin tarihleri, sadece bir “an” kadar olabilir.

Tıpkı insanlar gibi...

Kentlere tanıklık edenler, çoğunlukla insanlar olsa da, sadece insanlar değildir.

Bazen bir köşe taşı, bazen bir ağaç, bazen bir dağ, bazen bir böcek, bazen bir kedi, bazen bir köpek, bazen de bir at olabilir...

Evet... Atlar. İnsanın tarihi ile neredeyse özdeş bir tarihe sahip, insanın olduğu tüm tarihsel dilimlerde yanında olan, o güzel hayvan...

Siyahı, kahverengisi, beyazı, grisi, alacalı...

İnsanla bu kadar iç içe geçmiş, et ile kemik haline dönüşmüş olan

“at”ın tarihi, insanlığın tarihidir. İnsanın yarattığı uygarlıkların, en büyük tanığı da “at”tır.

Hayat ona, insanın yaptıklarına “tanıklık” görevini vermiştir.

Atlar bazen mermere işlenmiş devasa bazen de küçücük bir heykel, bazen pişmiş toprak heykelcik, bazen bir lahit yüzeyindeki rölyef, bazen bir tapınağın dört bir tarafını kuşatan alın betimlemesinde, bazen bir paranın üzerinde, bazen bir yağ kandilinde, bazen bir freskte, bazen bir vazo üstü resminde, bazen de gerçek bir kafatası olarak, kentlere ve insanlara tanıklık etmişlerdir...

Binlerce yılın insanlık serüvenine tanıklık eden atlar, insan tarafından bugünlere taşınan “sanat yapıtları”na dönüştürülmüşlerdir.

At betimlemeleri, ait oldukları kenti bugüne taşırlar ve bir başka bakışla “her at, ait olduğu kentin kendisidir.”

Atlar, kentlerini koruyan bir tür “kutsal ruh”tur...

Savaşları kazandıran, kadınların gönlünü çelen kahramanları yücelten, yarışları kazandıran, onlar koşsun diye anıtsal yapıların yapılmasını sağlayan, ve tabii ki gündelik yaşamın neredeyse bütün yükünü çeken atlar...

İnsan için o kadar değerli ki, tarih sahnesinde yer alan bazı toplumlarda ölen her

“kahraman”, atı ile birlikte gömülmüştür.

İnsanoğlu, kendisini anlatırken, en çok onun üzerinden anlatmış, at betimlemelerinde, dönemin ruhu yüzlere ve bedenlere işlenmiştir.

O yüzdendir ki, uygarlık serüvenini anlamak istediğimizde, kentlerden bugüne kalmış “at” imgeleri en önemli tanıklardır...

Kentin serüveni, atların yüzlerindedir, bedenlerindedir...

•••

Binlerce yıldır, uygarlıklar yıkıp / kuran, Tanrılar yaratıp yok eden bu topraklar, çok katmanlılığı ile uygarlıkların birbirleri ile etkileşimini ve gelişimini anlamak için olağanüstü zenginliğe sahip.

İnşa edilmiş olan uygarlıkların birçoğu, sadece tarih sahnesinde bir kayıt olarak kalmamış, hem döneminde, hem de ortadan kaybolduktan sonra dahi, kendisinden sonra gelenlerin içinde de hayat bulmaya devam etmiştir.

Uygarlıkların göstergesi kentlerin birçoğu bugüne bıraktığı miras ile uygarlık dediğimiz olguyu zenginleştirmiş, felsefe, sanat, bilim, mimarlık, ekonomi gibi alanlarda “yeni” düşünceler üretmişler bu kentlerin büyük bir kısmı, belki zorunluluk, belki de zihinsel gelişmişlikleri ile bir araya gelmiş, yeni güç birlikleri kurarak, “örgütlü toplum”

necessity, perhaps as a result of their mental development to establish new coalitions and become pioneers in modeling 'organized society'...

Many current behavioral aspects have been generated by this process.

If we read East-West in reverse, the Anatolian Geography located on the West-East axis has been a route throughout history due to its location. Tribes have passed along this route, some have destroyed, others have built and in the end all have blessed themselves.

All positive or negative human societies which have been involved with these lands have covered these lands with parchment which carries the traces of history and has permeable features...

As every passerby left various traces from their civilizations they were effected by what had been produced here and added it to their own civilization and

therefore, what was produced here did not remain here only. Anatolia, which is not limited by its borders, has profoundly affected its geography.

Therefore it is not possible to unravel what has been created, to read it like a single text. We are confronted with a 'mass of civilization' with a huge multiculturalism with layers from where we can read the other layers to a large extent.

In the face of this monumental mass there are many things that a person who admires and is affected by it can take...

In order not to be a party to the effort to impoverish this richness everybody must do their share, endeavor to do something...

Horses & Cities; Aegean / Mediterranean civilizations are collected under the name; Lycia, Lydia, Karia, Phrygia, Ion, Roman, and the cities founded by the Pamphylians and the "horse"

culture of those civilizations.

This work is neither related to archeology or history. This work is a 'fiction' which has its essential basis in photography and has exploited information from the disciplines of archeology, history, philosophy and architecture...

"Fiction" through which knowledge of this geography passes ... nothing else...

• • •

Today 'horse' images have been torn away from their real venues, some have perhaps been placed within the walls of a museum immediately adjacent to the city while others have been swept away from their lands of origin.

In order for the souls of horses to find peace and toss their manes, those who counter their images must respect them by seeing them galloping where they belong in their minds....

modellemesi konusunda öncü olmuşlardır...

Bugünün birçok davranışı, bu sürecin sonucudur.

Doğu-Batı ya da tersten okursak Batı-Doğu ekseninde yer alan Anadolu Coğrafyası, bulunduğu konum itibariyle, tarih boyunca "yol" olmuştur. Kavimler, bu "yol"dan geçmiş, bazıları yıkmış, bazıları yapmış, sonucunda da hepsi kendilerini kutsamışlardır.

Bu topraklara bulaşan her insan topluluğu; -olumlu ya da olumsuz- bu toprakları, sanki; üzerinde tarih izleri olan ve geçirgenlik özelliğine sahip parşömen ile örtmüştür...

Her geçen, kendi uygarlığından birtakım izler bırakırken, burada üretilmiş olandan etkilenmiş, onu kendi medeniyetine eklemiş, burada üretilen, sadece burada kalmamıştır. Sınırları ile sınırlı olmayan Anadolu, kendi coğrafyasının dışını derinden

etkilemiştir.

O yüzdendir ki, yaratılmış olanı çözümlmek, tek bir metinmiş gibi okumaya kalkmak mümkün değildir. Katmanları olan, bu katmanlardan diğer katmanları da çoğu zaman okuyabildiğimiz devasa çok kültürlülüğe sahip bir "uygarlık kütle" ile karşı karşıyayızdır.

Bu anıtsal kütle karşısında, hayranlık duyan ve ondan etkilenen her insanın, alacağı çok şey var... Bu zenginliği fakirleştirme çabasına ortak olmamak için, herkes kendi payına bir şeyler yapmalı, yapma çabası içinde olmalı...

Atlar & Kentler Ege / Akdeniz uygarlıkları adı altında toplanan; Likya, Lidya, Karia, Frig, İyon, Roma, ve Pamfilyalıların kurmuş olduğu kentlere ve yine o uygarlıkların "at" kültü üzerinedir.

Bu çalışma ne bir arkeolojiye,

ne de tarihe dair bir çalışmadır. Bu çalışma arkeoloji, tarih, felsefe, mimarlık disiplinlerinin bilgisinden yararlanan ve ana ekseninde fotoğraf olan, bir "kurmaca"dır...

İçinden bu coğrafyanın bilgisinin geçtiği "kurmaca"... Başka hiç bir şey değil...

•••

Bugün "at" imgeleri, gerçek mekânlarından koparılıp alınmış, kimisi belki kentin hemen yanındaki müzenin duvarları içine, kimi de ait olduğu topraklardan çok uzağa savrulmuşlardır.

Ruhlarının huzur bulup yelelerini savurabilmesi için, onun imgesiyle karşılaşanların, zihinlerinde onları ait oldukları yerlerde koşturmaları atlara saygıdır...

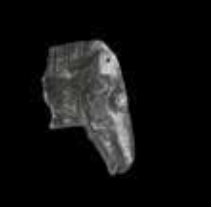

Her at, hatırlamak istediğimiz bir anıyı anlatır..
Every horse voices a memory that you want to remember..

Troya

Ve tarih tüm çabasına karşın,
insana şunu öğretemedi;
"Hiçbir kenti yok edemezsin.
Yok etmek istediğin kenti, senin
kurduğun kent içinde saklar.
Bir kent ancak, kendi isterse,
kendi kendini yok eder..."

Troya

*And despite all the efforts history
was unable to teach man that;
"You cannot destroy any city.
The city you want to destroy is
hidden within the city you have
established. A city can only be
destroyed by itself if it wants to..."*

Assos

Sokaklarında felsefe üretilen ve konuşulan bir kente dönüşen Assos, bölgenin de düşünce merkezi olmasına vesile olmuştur. Felsefe yapmak, düşünce üretmek için mekan belirleyicidir. Assos'un ufku, gökyüzü ve de topografyası olağanüstü bir düşünce habitatıdır... Düşünce üretenler, ellerinde süngerlerle bazen gökyüzünü, bazen ufku, bazen de yeryüzünü silip yeniden şekillendirebilirler.

Assos

Assos which had been transformed into a city on the streets of which philosophy was generated and spoken had been the reason for transforming the region into a center for thought. The generation of philosophy determines the venue for producing thought. The horizon, sky and topography of Assos is an extraordinary habitat for thought... Those who generate thought sometimes use the sponges in their hands to wipe out the sky, the horizon and sometimes the surface to reshape these thoughts.

Kyzikos

Bu uzun can çekişi, “bir an”da tamamen yok oluşa götüren ise, yine yeraltı tanrılarının laneti olarak kabul edilen şiddetli bir deprem. Bu o kadar büyük bir deprem ki, kentin tüm anıtsal yapılarına ait mermer sütunlar, duvarlar, yapıya dair ne varsa hepsini, neredeyse el büyüklüğünde taş parçalarına dönüştürmüştü... Bu aynı zamanda, taşa işli “kent hafızası”nın silinmesiydi. Bu bir lanet miydi yoksa her kentin kaderi miydi?

Kyzikos

This long death agony was a severe earthquake which lead to complete annihilation in ‘an instant’ was again accepted as the curse of the underground gods. The earthquake was so severe that the marble columns, walls and all parts of all the monumental structures of the city were reduced to almost hand sized pieces of rock... At the same time this was the erasure of the ‘city memory’ which had been etched into stone. Was this a curse or the destiny of every city?

Khryse

Gözyaşlarımın öcünü al Danaolardan, oklarınla.” (İlyada I, 37-42) Tanrı bu yakarışa kayıtsız kalmaz ve Agamemnon’un ordusu üzerine korkunç bir veba salgını salar. Ordu, çok büyük kayıplar verir. Agamemnon, bunun üzerine Rahip Khryses’in kızını serbest bırakır. Rahibin güzel kızı kente döndüğünde, “Smintheus Apollon”una adaklar sunulur. Küçük at heykeli, yüzlerce yıl bu kente ve özellikle Smintheus Apollon’u için yapılmış olan tapınağa bakarak şunu düşünmüş olabilir: “Işık varsa kent vardır; bu kentin ışığı ise bu tapınaktır.”

Khryse

Avenge the Danaans for my tears with your arrows.” (The Iliad I, 37-42) God does not remain indifferent to this appeal and releases a horrible plague epidemic through Agamemnon’s army. The army has heavy losses. Subsequently Agamemnon releases the daughter of Priest Khryses. When the beautiful daughter of the priest returns to the city, sacrifices are made to “Smintheus Apollon”. As the small sculpted horse gazed at this city and particularly at the temple built for Smintheus Apollon may have been thinking: “If there is light there is a city; the light of this city is this temple.”

Aleksandria Troas

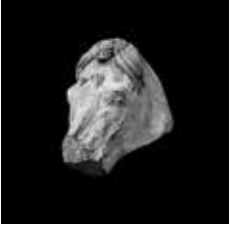

Ve insanlık bu tür kentlerden şunu öğrenmişti: “Kentleri insanlar kurar ve aralarında bir aidiyet oluşur. Bu aidiyet güçlüyse o kent, çok uzun zaman yaşar. O bağ kurulamadığında kent yok olur.” Alexandria Troas, o aidiyeti yaratamamıştı.

Alexandra Troas

Mankind learned a lesson from such cities; “Cities are established by people and a bond of ownership is established. If this ownership is strong the city will have a long life. If that bond cannot be established the city is doomed to disappear.” Alexandria Troas disappeared because that ownership could not be established...

Efes

Göz gözü görmüyordu. Toz bulutu dağılmaya başladığında, insanlar korku ile birbirlerine sarılıp acılarını paylaşmaya çalışıyorlardı. Efes, korkunun ve trajedinin rengi gri bir örtüyle kaplanmıştı sanki. Belki gözyaşları yağmura dönüştüğünde, yüzyıl sonra güneş, Efes kentini aydınlatacaktı. Artemis Sunağı'nın kenarlarına yerleştirilmiş at heykellerinden biri tüm tarihin tanıklığını, yüzünde ve gözlerinde, geleceğe taşımıştı. Onun yüzündeki çizgiler, tarihin kaydıydı. Ve o, bir tarih yazıcısıydı; hem Efes kentine hem de Efesli Artemis'e tanıklık etmek ona düşmüştü...

Ephesus

It was impossible to see. When the dust started to settle people embraced each other in fear trying to share their pain. As if Ephesus had been coated in gray, the color of fear and tragedy. Perhaps a century later when tears turned to rain the sun would light the city of Ephesus. One of the statues placed on the edges of the Temple of Artemis transported the full testimony of history in its face and eyes into the future. The lines on his face recorded history. He was a writer of history, it had befallen on him to testify to both the city of Ephesus as well as Artemis of Ephesus...

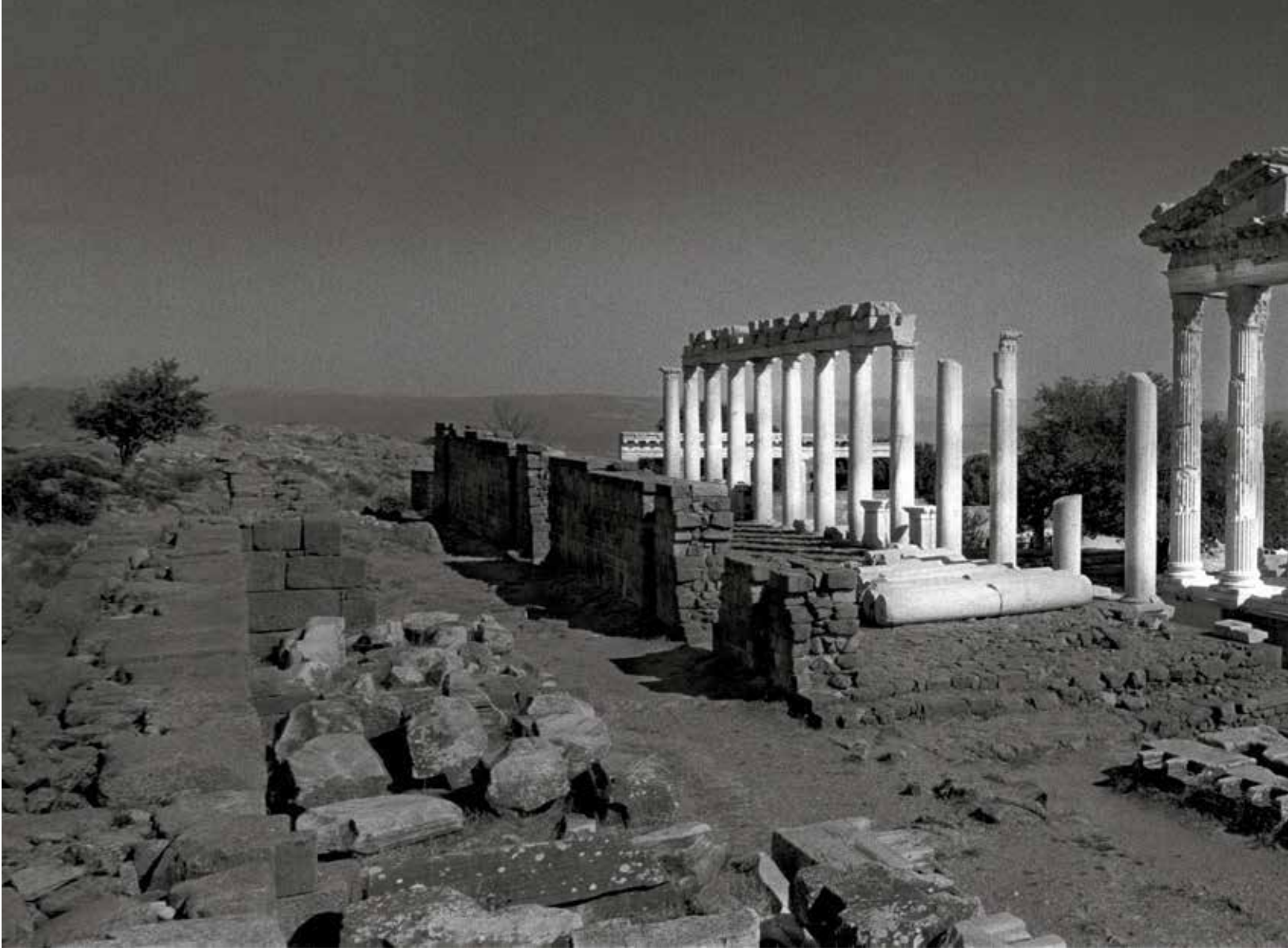
Bergama

İki deniz yolculuğu, iki büyük hırsızlık... İki büyük hüznün... Hüzne tanıklık, hüzne bulanmaktır. Ve o hüznün ki gidenler ile geride kalanları, birbirlerine gözyaşları ile bağlar... Zeus Sunağı'ndan Bergama'ya kalan tek bir at, uzak diyarlara götürülen bütününe aidiyetini Bergama'da saklıyor... Bu iki büyük trajediden bu yana rüzgarlara açılan yelkenlerden çıkan ses, Bergama'nın hıçkırıklarıdır...

Bergama

Two sea voyages, two major thefts... Two profound sorrows... Witnessing grief, being embraced by sadness. That grief is so profound that it ties those who went to those remaining behind to each other with tears... The sole horse from the Altar of Zeus remaining in Bergama maintains as the integral part of the whole that has been taken to faraway places... The sound that has prevailed in the winds since these two major tragedies is Bergama weeping...

Magnesia

Yağmurlar sırasında halk, "Göğün sesini, suyun sesi yok etti. Bu da tanrının bizi terk ettiği anlamına geliyor" diyerek kenti terk ettiler... "Cornu" nun akıbetinin ne olduğunu kimse bilmiyor. Rivayet odur ki, ovadaki bütün meşeler, yüzyıl yağmurları ile yerlerinden sökülüp denize akıp gitmiş. Bir gün meşeler ovaya tekrar dönecek olursa "cornu" da bir atın sırtında geri gelecektir...

Magnesia

During the rain people said, "The sound of the sky has been drowned by the sound of the water. That means that god has forsaken us " and they left the city... Nobody knows the fate of "Cornu". Rumor has it that all the oaks on the plain had been ripped out of their places and swept into the sea with the rains of the century. If one day the oaks return to the plain "cornu" will return on horseback ...

Priene

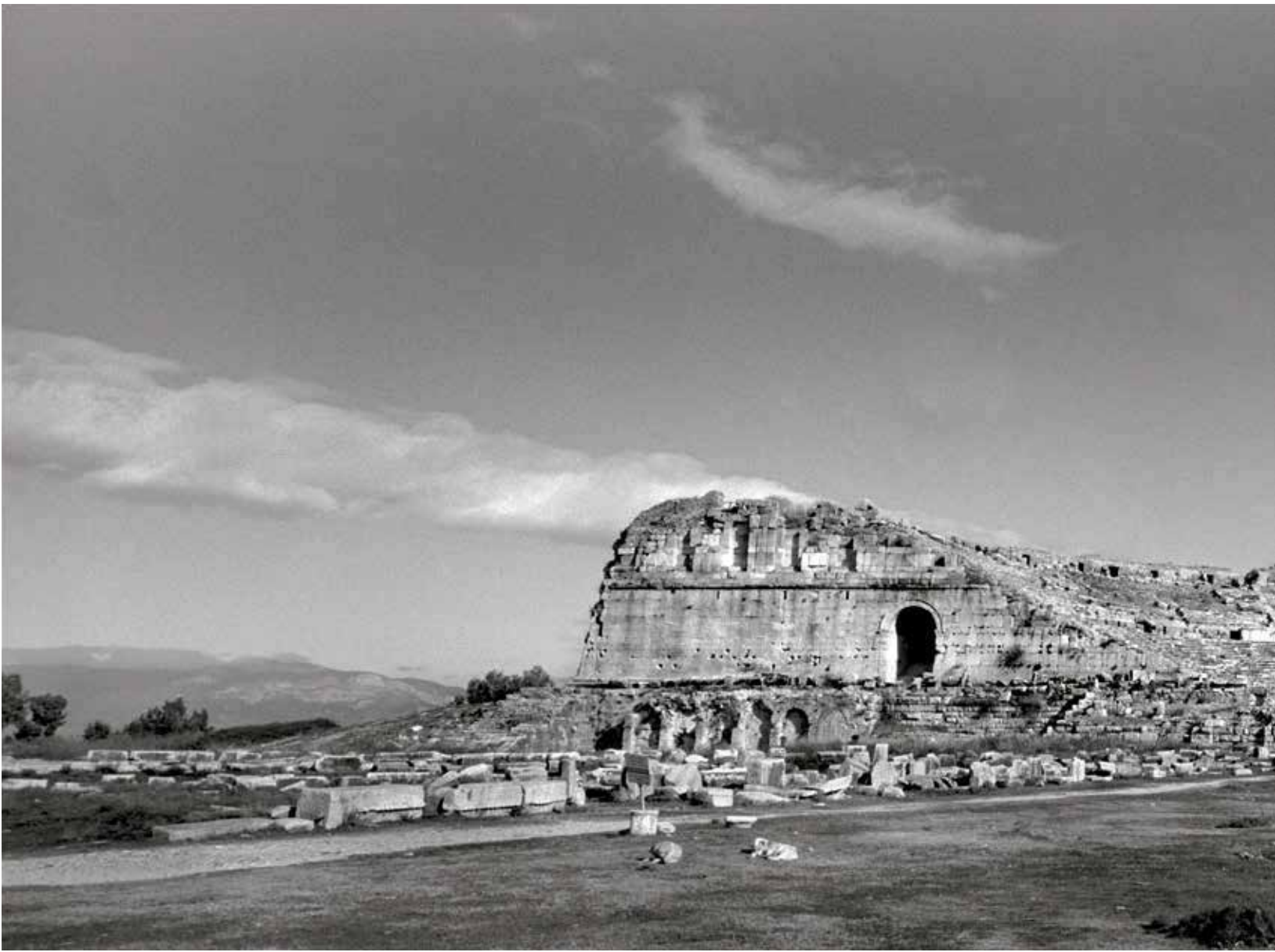
O sırada Priene halkı, prohedria denilen en ön sıradaki mermer koltuklardan birine bakışlarını yöneltmişlerdi. O boş koltukta, kentlerinin simgesi olan tapınağın tanrıçasıyla sanki yüz yüzdüler. Üzerinde Medusa başlı aegisi, kalkan, mızrak, zeytin dalı ve baykuştan oluşan sembolleri ile kentine geri dönmüştü... Priene'ye yeniden akli, sanatı, ilhamı ve barışı getirmişti... O gece sahnede binlerce yıl sonra tekrar seslendirilecek olan "Birleştirir tılsımın yeniden, törenin kılıcıyla ayrılanları" dizeleri yükseliyordu...

Priene

At that time the people of Priene directed their gaze to one of the front marble seats called prohedria. It was as if they faced the goddess of the temple, the symbol of their city in that empty seat. She had returned to her city with her symbols comprised of a Medusa-headed Aegis, shield, spear, olive branch and owl... She had brought wisdom, art, inspiration and peace back to Priene... That night the verses of 'your magic re-unites those that have been severed with the sword of customs' is performed on stage once again thousands of years later...

Milet

“Ben İsidoros... Miletliyim.. Akşamın ışığı, kentin en yüksek noktası olan tiyatronun üstünden kenti terk ettiğinde, meşaleler duvarlarda bu günü öykülendiriyordu. İsidoros insanlara şunu öğretti: Her kent bir şeyler toplar. Bazı kentler dedikoduları, bazı kentler kehanetleri, bazı kentler anıları ve bazı kentler ölüleri... Milet tarihi boyunca “akıl” biriktirdi. Mimarlık bilgisi biriktirdi. Felsefe biriktirdi. Milet’in birikimleri sonunda Ayasofya’yı inşa etti...

Milet

“I am İsidoros...I am from Milet...” Torches were emplotting this day on the walls as the evening light was abandoning the city over the theater which was the highest point in the city. This is what İsidoros taught people: Every city collects something. Some cities collect rumor, some collect prophecies, some cities collect memories while others collect the dead... Milet has collected ‘wisdom’ throughout history. It collected knowledge about architecture, philosophy. The accumulation of Milet eventually built the Hagia Sophia...

Didim Apollonu

Apollon Tapınağı'nın sütunları kaç sabah yukarıdan aşağıya doğru ışıkla boyanmıştı, kimse kestiremiyordu. Görevlilere "Ben hiç olmayan bir atın peşindeyim. Onu nasıl bulabilirim?" sorusu verildi... Görevliler kahinlerin bulunduğu kapalı alanın kapısında kayboldu... Zaman geçmek bilmiyordu. Gölge avluyu tamamen kaplamıştı. İlginç olan herkes "nedensiz bir inanç"la sabırla bekliyordu. Kapalı alanda kapının önünde bir hareketlilik başlamıştı. Bu görevlinin dışarı çıkacağını işaretliydi... Biraz sonra görevli yaklaştı ve elindeki parşömeni uzattı. Parşömende; "Hiç olmayan at, bu soruyu iletendir ve o siyahtır..." Gecenin siyahlığı tüm tapınağı örtmüştü...

Apollo In Didyma

No one could understand why the columns of the Temple of Apollo had been swathed in light from bottom to top for some mornings. The officers were asked "I am after a non-existent horse. How can I find him?..." The officers disappeared at the door of the closed area hosting the soothsayers... Time stood still. The courtyard was completely covered in shadow. The interesting fact was that everyone was waiting with a "faith without reason". A hustle and bustle starts in front of the door to the closed area. This is a signal that an officer will step outside... Short an officer approaches and extends the parchment he is holding. The parchment reads; "The one asking this question is the non-existent horse and he is black..." The black of night covered the whole temple...

Klaros

Apollon Tapınağı'nın altındaki labirentlerde, gaipten gelen sesler, işte duymak istediklerini duyan insanların derdine yüzyıllarca derman olmuştu. Atlar bunu anlamasalar da hissediyorlardı. İnsanlara en yakın varlıklar olarak binlerce yıl, suya, gökyüzüne, taşlara, kemiklere, hayvan organlarına ve uçan kuşlara bakarak geleceği görmeye çalışan insanlara tanık olmuş atlar şunu öğrenmişlerdi: "İnsana bu iyi geliyorsa iyidir diye düşünmek iyidir..."

Klaros

For centuries the divine voices heard in the labyrinths underneath the Temple of Apollo have been a remedy for people who hear what they want to hear. Even if the horses could not understand this they felt it. As the closest entities to humans horses had witnessed people trying to see the future by looking at water, the sky, rocks, bones, animal organs and flying birds for centuries and learned that: "It is good to think that if this is good for humans then it is good..."

Smyrna

Her kenti anlatan bir simge mutlaka vardır... Smyrna Agorası'nın duvarlarına bakınca, bu kente dil verenler "kadınlar"dı. Hem de gerçek olamayacak kadar "düşsel kadınlar"...

Smyrna

Every city has a symbol that describes it... a look at the walls of the Agora in Smyrna depicts 'women' as those who give voice to this city. Furthermore, these women are too 'imaginary' to be real...

Sardes

Belki de o olayı yaşayan biri, henüz üzerine gün ışığı düşmemiş bir mezar steline; "Ölüm kutsal, ölümün kutsanması en büyük günah" yazmış olabilir...

Sardes

Someone undergoing this event may have written ; 'Death is holy, blessing death is the greatest sin' on a funerary stele which has not been uncovered yet...

Aphrodisias

Tapınağın basamaklarında; zamanın ünlü heykeltıraşları yer alıyordu. İçlerinden biri; "Işık, ışığa kavuştu..." dedi. Tanrıçadan önce, meslektaşları tarafından kutsanmak anlamına geliyordu bu söz... Tüm bunlara tanıklık eden "mavi at", tanıklıklarına devam ediyor...

Aphrodisias

Prominent sculptors of the era were on the steps of the temple. One of them said; "Light has reached light..." These words meant that the blessing of his colleagues was given before the blessing of the goddess... The 'blue horse' that witnessed all this continues to bear witness...

Phaselis

Phaselis

Atlar, her zaman
dođduđu, ait
olduğu yerde
ölmeyi düşünler...

*Horses always
dream of dying in
their place of birth,
where they belong...*

Lagina

Tapınağın dört bir tarafını saran frizlerde, dört ayrı öykü anlatılmaktadır. Doğu cephesinde Zeus'un Hekate'nin yardımıyla doğuşu ve yaşamına dair bir anlatı yer alır. Kuzey yüzde ise Tanrıça Hekate'nin sıvı sunu kapsamında yere şarap dökmesi betimlenmiştir. Aynı sahnede yer alan ve başka tasvirlerde hep kıyasıya savaşır şeklide gösterilen Amazonlar ile Helenler arasında barış ve dostluk hakimdir. Batıda Hekate tarafından izlenen, tanrılar ile Gigantlar arasındaki savaş, güneyde ise Kariyalı tanrılar ve onların kentleri betimlenmiştir.

Lagina

The friezes that surround the four sides of the temple tell four different tales. The birth of Zeus with the help of Hekate and a narrative about his life is depicted on the east façade. The north face describes goddess Hekate pouring wine on the ground as a liquid offering. The same picture portrays peace and friendship prevailing between the Amazons and Helens who are always depicted in mortal battle in other depictions. While Hekate observed the battle between the gods and the Gigants in the west, Carian gods and their cities were described on the southern front.

Perge

Atlar, rüzgarların beden bulmasıdır. Rüzgar ise, kentlerin sokaklarında akan hayat kaynağı. İşte bu nedenle, yarış kazanan atların kent içinde dolaşması, Perge kentinin sokaklarında, rüzgarın eksik olmaması içindi.. "Bir kentten rüzgar küsüp gittiğinde, o kent ölümlere terk ediliyor demektir.."

Perge

Horses are the embodiment of the winds. Wind on the other hand is the source of life flowing through urban streets. That is the reason why horses winning a race promenaded in the city, on the streets of Perge to keep the wind blowing.. "When the wind takes offence with a city and leaves, it means that the city is abandoned to the dead.."

Side

Ve bu kutsal alandan, beden ve ruhları yağmurla temizlenerek evlerine dönen Sideliler, toprağa karışan kan yerine, kentin kurulduğu zamandan bu yana sembolleri ve Side adının karşılığı olan “nar” meyvesini bir kez daha kutsadılar...

Side

And once again the citizens of Side left this sacred area cleansed in body and soul with rain and blessed the ‘pomegranate’ which is commensurate with the name Side and has been the symbol of the city ever since its establishment instead of blood mixing with soil...

Letoon

“...ve insan yaratıldı. Sonra ... İnsan, tanrılarını yarattı... Tanrılara mekanlar, hikayeler, umutlar ve gelecek inşa etti... Tanrılar, insana korkuyu ve itaati öğretti... Bir gün “insan” için, “insanlık tapınağı” inşa edecek bir medeniyet ortaya çıkana kadar insan, yarattığı tanrılarının huzurundan hep, başı önde geri geri çıkacak...”

Letoon

“...and man was created. Subsequently ... man created gods ... man built venues, stories, hopes and a future for gods ... gods taught man to fear and obey...Man will leave the presence of the gods he has created with a hanging head until one day a civilization emerges which builds a ‘temple to humanity’ for ‘man’ ...”

Xantos

Bir ateş bıraktık.
Hiç sönmeyen ve
sönmeyecek olan...

Xantos

*We left a fire.
Which burns and will
burn forever...*

Sidyma

Bu bir zaaf...
İstem dışı bir
davranış. İmkansızı
başardığınızda, bunu
mutlak paylaşmak
istersiniz. Bu bir suç
dahi olsa.

Sidyma

*This is a weakness... It is
unintentional behavior.
When you have succeeded
in the impossible this is
something you absolutely
want to share. Even if it is
a criminal act.*

Pinara

Pinara'nın insanları, bildikleri bir gerçeği, her ölümden yeniden yaşıyorlardı. O gerçek, "Ölümü sadece ölen insan yaşar, ancak, onun elini tutmak, belleğin iki tarafı olarak elden ele akması, dolayısıyla bu dünyadan göçen insanın daha zengin olarak hayatı terk etmesini, kalan insanın da bu dünyada ölenin belleği olmasını sağlıyordu." Bu nedenle, Pinara'da ölmeye yatanlar, kentin en güzel düzlüğüne inşa edilmiş tapınağa getirilirdi ve tüm ahali önünden geçerken onun elini dokunurdu. Sonra bu gelenek giderek yok oldu. Yeni doğanlar ölümden korkmaya, ölümlerden "el çekmeye" başladılar. Bu, kenti kent yapan belleğin yok olmasıydı...

Pinara

The people of Pinara relived a reality they knew with every death. The reality was, "Death is experienced only by those who die, however by holding his hand and having memory to flow bilaterally from hand to hand and thus enabling him to abandon this world more endowed enabled the living to be the memory of the dead in this world." Therefore, in Pinara those who were on their deathbed were carried to the temple constructed on the most beautiful plain of the city and his hand was touched by all the onlookers as he passed them. Subsequently this tradition started to disappear. The newborn started to fear death and shy away from 'laying hands' on the dead. This resulted in the loss of the memory of the city which had made it...

Kamil Fırat has been involved in photography and art theory since 1980. He teaches Art Theory, Visual Communications, the Phenomenology of Photography, and Documentary Photography at Mimar Sinan Fine Art University. He has held exhibitions in Turkey and abroad. His work has been included in numerous museum collections. He is one of the founders of *Adatepe Tas School*. 2015 /2016 / 2017 Curator *Bursa International Photography Festival*.

Solo Exhibitions (Last 20 years):

İstanbul Kare Art Gallery, *Özne: Hilmi Yavuz (1996)*, Museum Bochum-Germany, *Kapadokya (1996)*, Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten Berchem-Belgium, *Kapadokya (1996)*, İstanbul Painting And Sculpture Museum, *Kıyı, (2002)*, İstanbul Tophane-I Amire Culture Center, *Kubbe (2003)*, İstanbul Karşı Art Gallery, *Pandora/Da (2005)*, Ghar El Melh Tunus, *Kubbe, (2006)*, İstanbul G-Art Art Gallery, *Ufka Dair (2007)*, İstanbul Kare Art Gallery, *Kök (2007)*, İstanbul G-Art Art Gallery, *Günebakan-Artakalan (2008)*, İstanbul Fotograf Kent, *Düş...Tü, İstanbul G-Art Art Gallery, Taş Yüzler (2011)*, Hamam Gallery, Prizren Kosova, *[Jr.] (2011)*, İstanbul Karşı Sanat Gallery *[Jr] 2012*, Bursa Fotofest, *Arada Bir (2014)*, İstanbul Tophane-I Amire Culture Center, *Heaven, Dome / Void. Architect Sinan (2016)*

Published Books:

Atlas (1989), *Kırkpınar Yağlı Güreşleri (1994)*, *Kapadokya (1996)*, *Özne: Hilmi Yavuz (1997)*, *Pervane (2000)*, *Kıyı (2003)*, *Kubbe (2004)*, *Pandora/Da (2005)*, *Günebakan-Artakalan (2007)*, *1994 (2007)*, *Düş Kentleri (2008)*, *Kök (2008)*, *Geçmiş Zaman Defterleri (2008)*, *Adatepe (2009)* *Stone Faces (2011)*, *Smyrna (2013)*, *Touch East (2015)*, *Heaven, Dome / Void. Architect Sinan.*

Kamil Fırat, 1980 yılından bu yana fotoğraf ve sanat teorileri konusunda çalışıyor. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde Sanat Kuramları, Görsel İletişim, Fotoğraf Fenomenolojisi ve Belgesel Fotoğraf dersleri vermektedir. Yurtdışında ve yurtdışında sergiler düzenledi. Eserleri çok sayıda müze ve özel koleksiyonda yer almaktadır. *Adatepe Taş Mektep'in (Çanakkale)* kurucularındandır. 2015 / 2016 / 2017 *Bursa Uluslararası Fotoğraf Festivali* Küratörlüğünü yapmakta.

Kişisel Sergiler (Son 20 Yıl):

Kare Sanat Galerisi, İstanbul, *Özne: Hilmi Yavuz (1996)*; Museum Bochum, Almanya, *Kapadokya (1996)*; Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten Berchem, Belçika, *Kapadokya (1996)*; İstanbul Resim Heykel Müzesi, *Kıyı (2002)*; Tophane-i Amire Kültür Merkezi, İstanbul, *Kubbe (2003)*; Karşı Sanat Çalışmaları, İstanbul, *Pandora/Da (2005)*; Ghar El Melh, Tunus, *Kubbe (2006)*; G-Art Galeri, İstanbul, *Ufka Dair (2007)*; Kare Sanat Galerisi, İstanbul, *Kök (2007)*; G-Art Galeri, İstanbul, *Günebakan-Artakalan (2008)*; Fotoğrafevi, İstanbul, *Kent Düş...Tü (2011)*; G-Art Galeri, İstanbul, *Taş Yüzler (2011)*; Hamam Gallery, Prizren-Kosova, *[Jr] (2011)*; Karşı Sanat Çalışmaları, *[Jr] (2012)*; Tophane-i Amire Kültür Merkezi, İstanbul, *Gök, Kubbe / Boşluk (2016)*.

Yayımlanmış Kitaplar:

Atlas (1989), *Kırkpınar Yağlı Güreşleri (1994)*, *Kapadokya (1996)*, *Özne: Hilmi Yavuz (1997)*, *Pervane (2000)*, *Kıyı (2003)*, *Kubbe (2004)*, *Pandora/Da (2005)*, *Günebakan-Artakalan (2007)*, *1994 (2007)*, *Düş Kentleri (2008)*, *Kök (2008)*, *Geçmiş Zaman Defterleri (2008)*, *Adatepe (2009)*, *Taş Yüzler (2011)*, *Smyrna (2013)*, *Doğu'ya Dokunmak (2015)*, *Gök, Kubbe / Boşluk (2016)*.